

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, AX-22100 Mariehamn

Tel. växel (018) 528 600, Fax. (018) 528 601

E-post: kansliet@amhm.ax / www.amhm.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer Diarienummer
ÅMH-Pn 19/16 2015-997

Beslutsdatum
7.9.2016

Sökanden

Gottby bevattningsbolag
Norrbygatan 65
22130 GOTTBY

Ärende

Ansökan avser revidering av villkor i miljötillstånd för reglering av vattennivån och uttag av bevattningsvatten ur Katthavet och Kungsöfjärden, Jomala kommun. Ansökan innehåller också en utökning av den årliga uttagsmängden från 26500 kubikmeter till ca 40000 kubikmeter.

Tillståndsplikt föreligger enligt 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen och 6 kap. 15 § 2 mom. vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen.

Beslut

Miljötillstånd

ÅMHM beviljar Gottby bevattningsbolag tillstånd för reglering av vattennivån och uttag av ca 40000 kubikmeter bevattningsvatten ur Katthavet och Kungsöfjärden, Jomala kommun.

Miljötillstånd beviljas med stöd av 17 § 1 mom. landskapslagen (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare.

Tillståndsinnehavaren kan ansöka om revidering av tillståndsvillkor. Ansökan om revidering av villkor kan även initieras av tillsynsmyndigheten eller part enligt de förutsättningar som anges i miljöskyddslagens 22 §.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning, MKB, i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

1. Sjöarnas vattennivå får fortsättningsvis regleras med ca + 0,20 m genom befintlig dammanläggning vid utloppet i Strömsdiket så att vårfloden magasineras inför kommande bevattningssäsong. Sättdammens krönhöjd är + 1,14 m N2000 och regleringshöjden (sättens övre kant) + 1,0 m N2000.

4 kap. 1 § vattenlagen

2. Sökandens beräknade behov av vattenuttag är ca 40000 m³ per år. Uttagsvolymen är endast indikativ och möjlighet till uttag begränsas av villkor 3.

Prövningspliktiga bevattningsvattenuttag beaktas och mäts från det att vatten inte längre rinner ut från sjöarna, dvs då vattennivån understiger dämmningsgränsen. Samtliga vattenuttag som sker efter detta ska mätas och redovisas i enlighet med villkor 6 nedan.

I vattenuttagets årsvolym medräknas även uttag med traktorpump eller annan pump på annan plats än vid bevattningsbolagets pumpanläggning.

26 § miljöskyddslagen

3. Vattenuttag får endast ske så länge vattennivån i tälten inte underskrider tröskelnivån med 45 centimeter, vilket motsvarar nivån + 0,55 m N2000. Pegelns nollnivå ska vara kalibrerad mot dammens tröskelnivå.

4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen, 24 § e punkten miljöskyddslagen

4. Möjlighet till fiskvandring skall främjas under år med sådana vattennivåer att fisk kan vandra in i Strömsdiket och upp till

fördämningen. Dammens fisketrappslucka skall öppnas så att fisken tillåts vandra in till Kungsöfjärden, förutsatt att vattennivån är tillräcklig för att tillåta avtappning utan att riskera magasineringen inför bevattningssäsongen.

4 kap. 4 § vattenlagen, 24 § e punkten miljöskyddslagen

5. Tillståndsinnehavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka att miljötillståndet följs. Tillståndsinnehavaren ska till ÅMHM meddela personens namn och kontaktuppgifter och vid byte av ansvarig person uppdatera uppgifterna.

7 § miljöskyddslagen

6. Tillståndsinnehavaren ska, oavsett om vattenuttag sker, årligen mäta och anteckna vattenståndet i tåkten varannan vecka under perioden maj till september. Under bevattningsperioden skall vattenståndet mätas och antecknas en gång per vecka.

Anteckning ska göras när vattnet slutar att rinna ut ur sjöarna.

Alla vattenuttag som sker då vatten inte längre rinner ut ur sjön ska mätas och antecknas veckovis i samband med avläsning av vattenståndet.

Anteckningar ska göras när fiskvandringssluckan varit öppen.

För verksamheten ska upprättas en årsrapport som redovisar nivåavläsningar och uttagsvolymer totalt samt under den tid då vatten inte längre rinner ut från sjön. Årsrapporten inlämnas till ÅMHM senast sista oktober.

26 § miljöskyddslagen

7. Tillståndsinnehavaren ska ansöka om avslutande av verksamhet då verksamheten upphör eller då anläggningen tas ur bruk.

34 § miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Gottby bevattningsbolag har ansökt om revidering av villkor i sitt miljötillstånd för uttag av bevattningsvatten ur Katthavet och Kungsöfjärden, Gottby, Jomala kommun. Verksamheten är tillståndspliktig enligt 6 kap. 15 § 2 mom. i punkten vattenlagen då vattenföretaget dämmer upp mer än 20000 m³ vatten per år från samma avrinningsområde.

Ansökan innehåller också en utökning av den årliga uttagsmängden från 26500 kubikmeter till ca 40000 kubikmeter. Sjöarnas vattennivå har tidigare höjts genom anläggande av en fördämning och samtidigt etablerades kontakt mellan sjöarna genom grävande av en kanal. Fördämningen på 0,2 m ger upphov till en volymökning om ca 35500

m³, som täcker större delen av behovet. Villkor 1 styr sjöarnas fortsatta regleringsnivå och villkoret ges med stöd av 4 kap. 1 § vattenlagen för att ändamålet med företaget nås med minsta skada och olägenhet för miljön.

Villkor 2 definierar sökandens behov av bevattningsvatten på årsbasis men volymen är endast indikativ. Den faktiska möjliga lägsta nivån för uttag regleras istället i villkor 3. Prövningsplikten för vattenuttag generellt uppkommer först då vatten slutar att rinna ut från sjön. Uttag som exempelvis sker under vårflod, då vatten rinner ut från sjöarna, och används för fyllande av bevattningsdammar beaktas inte vid tillståndsprövningen. Däremot medräknas uttaget i den totala årsvolymen och ska redovisas som uttag. Uppgifterna är också väsentliga för kunskap och förståelse av och är viktiga vid framtida bedömningar.

För Katthavet och Kungsöfjärden är alla vattenuttag miljögranskningspliktiga. Eftersom sökanden har reglerat sjöarna så inträder dock tillståndsplikt då fördämningen överstiger 20000 kubikmeter. Villkor 2 avser också att styra sökandens egenkontroll och kunskap om verksamheten och dess påverkan. Dokumentation av vattenuttagen är väsentliga för framtida bedömningar av sjöarnas hydraulik och vattenföretagets funktion, effekter och miljöpåverkan. Villkoret ges med stöd av 26 § miljöskyddslagen.

Villkor 3 ges med stöd av 4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen samt 24 § miljöskyddslagen. Villkoret anger den lägsta nivå för uttag av vatten som ÅMHM bedömt vara biologiskt och miljömässigt möjlig och försvarbar. Så länge tillrinningen till sjöarna är sådan att den undre regleringsnivån inte nås kan vattenuttag ske. Det är alltså denna gräns som styr vattenuttagsmöjligheterna snarare än det faktiska antalet kubikmeter som tagits ur sjöarna.

Enligt 4 kap. 4 § vattenlagen ska vattenföretag utföras med minsta intrång och olägenhet för andra allmänna och enskilda intressen varvid särskilt ska beaktas företagets inverkan på bl.a. fiskbestånd och möjlighet att bedriva fiske. Villkor 4 ska med stöd av ovanstående tillgodose möjlighet för fisk att vandra upp i sjöarna. Fördämningen har en dammlucka med en mindre fisketrappslucka för att möjliggöra fiskvandring in till sjöarna, vilket kan ske sådana år då havsnivån tillåter uppvandring av fisk i Strömsdiket. Fiskvandringssluckans botten är inmätt till + 0,91 m N2000.

En ansvarig person med den kunskap som krävs för att övervaka anläggningarna och att miljötillståndet följs måste enligt föreskrift 5

finnas för att fylla kravet på verksamhetsutövarens organisation i miljöskyddslagens 7 §.

Verksamhetsutövaren har skyldighet enligt föreskrift 6 att i enlighet med 26 § miljöskyddslagen att utföra egenkontroll avseende den miljöpåverkan vattenföretaget kan medföra. Viktiga parametrar för egenkontrollen har ÅMHM ansett utgöras av bl.a. vattenuttagets kvantitet, nivåkontroller i tåkten och redovisning av nivåvariationer och särskilt då när vatten inte rinner ut ur sjöarna samt uppgifter om fiskvandringssluckans öppethållande. Tillståndshavaren ska också upprätta en årsrapport för verksamheten som inlämnas till ÅMHM i enlighet med föreskrift 6. Uppgifterna är väsentliga för framtida bedömning av verksamhetens påverkan.

På grund av svårigheter att i samband med prövningen bedöma omfattningen av påverkan på miljön och därmed behov av eventuella åtgärder vid avslutande av verksamhet utfärdas inga specifika krav i villkor för detta. Om tillståndet inte innehåller tillräckliga bestämmelser för avslutande kan ÅMHM enligt 34 § miljöskyddslagen besluta om dylika åtgärder i samband med eller efter avslutande. Med villkor 7 avses att verksamhetsutövaren vid avslutande av verksamheten ska meddela ÅMHM om nedläggning av verksamheten för att myndigheten ska kunna göra en bedömning av huruvida det behövs undersökningar, saneringsåtgärder eller andra försiktighetsåtgärder i samband med avslutandet.

Vattenområdet där företaget utförs utgör inget vattenskyddsområde enligt 5 kap. 3 § i vattenlagen. Området är inte heller föremål för några sådana kvalitetsnormer som avses i 5 kap. 4 § samma lag. Företaget innebär ingen ny eller ändrad markanvändning. ÅMHM konstaterar därför att företaget inte försvårar uppfyllandet av de särskilda kvalitetsnormerna i 5 kap. 9 § eller andra krav för vattenkvalitet som avses i 5 kapitlet vattenlagen.

ÅMHM konstaterar, efter att ha prövat förutsättningarna för fortsatt tillstånd, att verksamheten med iakttagande av de i tillståndet givna reviderade tillståndsvillkoren är förenlig med miljöskyddslagen och den lagstiftning som nämns i 10 § i samma lag. Vid avgörandet har myndigheten även beaktat förutsättningarna som gäller för verksamhetsutövaren enligt 7 § miljöskyddslagen. De villkor och föreskrifter som fastställts i beslutet har utformats så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig enligt 4 § miljöskyddslagen.

Med ovanstående motivering konstaterar ÅMHM att det är utrett att samtliga förutsättningar för tillstånd i miljöskyddslagen och i vattenlagen samt i bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa är uppfyllda.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med punkt 14 i avgiftstaxa 2016 för ÅMHM, fastställd av Ålands landskapsregering genom ÅFS 2016:8. Avgiften debiteras således enligt taxa 2015.

Täkt av ytvatten 3625 € - 50 % (3625 -1812,50)	€	1812,50
Annonskostnad, delgivning ansökan	€	195,05
<hr/> Totalt *	€	2007,55

* Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besväransvisning

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ordförande Ulrika Sandell
Prövningsnämnden

Föredragande Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ärendet har inletts vid ÅMHM 11.12.2015.

Ansökan har tillkännagivits allmänheten genom elektronisk publicering på ÅMHM:s hemsida, *www.amhm.ax*, den 21.12.2016.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 5 juli - 2 augusti 2016 på ÅMHM: s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 5.7.2016. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Några yttranden har inte inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

ÅMHM har inte begärt utlåtanden.

Bemötande

Ärendet har inte tillförts material av annan än sökanden.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt i Tidningen Åland samt på ÅMHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHM:s hemsida, *www.amhm.ax*. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.